

РЕАЛІЯ В СИСТЕМІ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА СПОСОБИ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (НА МАТЕРІАЛІ ОПОВІДАНЬ ДЖЕКА ЛОНДОНА)

Фесенко І. М.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0002-0995-6258
irina.fesenko@gmail.com*

Сивачук О. М.

*старший викладач кафедри іноземних мов
Національний університет «Запорізька політехніка»
вул. Жуковського, 64, Запоріжжя, Україна
orcid.org/0000-0002-9747-0070
elena.syvachuk@gmail.com*

Ключові слова:

*безеквівалентна лексика,
реалія, лакуна, картина світу,
мовна картина світу.*

Статтю присвячено проблемі функціонування безеквівалентної лексики в англійській мові та її передання українською мовою. Питання про те, чи може мова бути відображенням культури, посідає одне з центральних місць у лінгвістиці, оскільки всі значні і незначні особливості життя цього народу і його країни (природні умови, географічні положення, історичний розвиток, тенденція суспільної думки, науки, мистецтва тощо) неодмінно відображаються в мові цього народу. Стаття на матеріалі перекладу оповідань Дж. Лондона українською мовою доводить, що цінності однієї національної спільності відсутні в іншій, зовсім або значно відрізняються від них, становлять національне соціокультурне тло, що так чи інакше відображається в мові. Лексика будь-якої мови утворює систему, адже кожне слово і, відповідно, кожне поняття посідають у ній визначне місце, окреслене зв'язком з іншими словами і поняттями. Сам характер вищленення конкретних ланок реального світу, їх угруповання, а також передання в іншій мові залежить від наявності в мові відповідних найменувань. І щодо цього в процесі перекладу однієї мови іншою цілком природно і закономірно виникає так звана проблема реалії. Лакуна – це відсутність в одній із мов найменування того чи іншого поняття. Умови соціально-політичного, суспільно-економічного, культурного життя і побуту народу, його світогляду, психології, традицій тощо зумовлюють виникнення понять, що принципово відсутні у носіїв інших мов. Так, в інших мовах не буде й однослівних словникових еквівалентів для їх передання. Тому метою статті є не тільки аналіз самого поняття «реалія», а й визначення його місця у системі безеквівалентної лексики, тому що нині питання про природу, типи реалій і способи їх перекладу є відкритими. Водночас роль слів-реалій у процесі міжкультурної комунікації досить значна. Важливим є також характеристика засобів і особливостей перекладу англомовних реалій українською мовою. Сучасний розвиток методики викладання іноземних мов припускає сполучення вивчення іноземної мови з одночасним вивченням культури країни досліджуваної мови у межах лінгвокраїнознавства.

**CULTURE SPECIFIC WORDS IN THE SYSTEM
OF THE ENGLISH VOCABULARY AND WAYS OF TRANSLATING THEM
(BASED ON THE STORIES OF JACK LONDON)**

Fesenko I. M.

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of English Translation Theory and Practice
Zaporizhzhia National University
Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0002-0995-6258
irina.fesenko@gmail.com*

Syvachuk O. M.

*Senior Teacher at the Department of Foreign Languages
“Zaporizhzhia Polytechnic” National University
Zhukovskoho str., 64, Zaporizhzhia, Ukraine
orcid.org/0000-0002-9747-0070
elena.syvachuk@gmail.com*

Key words: *culture specific words, realia, lacuna, world view, linguistic world view.*

In the theory of translation the term “realia” is used in the meaning of a local word or phrase that cannot be translated because there is no obvious equivalent in the target language. This article deals with the classification and translation of realia. Various strategies are possible to translate such words and phrases. Our article studies the realia in Jack London’s short stories and suggests the ways realia words or word combinations be rendered into Ukrainian. The given research also studies the classification of realia. According to the semantic field realia in Jack London’s stories can be classed into: toponyms, or geographical terms, anthroponyms, or people’s names, zoonyms, or animal names, and social terms. Generally, it is a challenge for translators to find adequate variants of realia’s interpretation in the target language. Our scientific work proves that cultural, historic, ethnic, domestic values of a source language cannot sometimes find their true (authentic) variants in the target language because of the so-called national socio-cultural background which is of vital importance in any language. The vocabulary of a language forms a system of notions in which every word and correspondently every notion are interdependent and there are some specific ties with other words of a language. Our article introduces the term “lacuna”, which is a nationally specific element of a nation’s culture. Such words of a source language cannot sometimes find their correspondences in other cultures, i.e. in other languages due to the absence of the notion (object) in the socio-cultural background of the target language. The conditions of socio-political, economic or cultural ways of life of the given nation and its people, their world outlook, customs and traditions always find reflection in a language and in the dictionaries of this particular language but may have no variant translations in the target languages, which explains the importance of translation strategies to express these realia in Ukrainian.

Мова як засіб спілкування між людьми координує їхню спільну діяльність знаковим способом у процесі мовної взаємодії людей, під час якого здійснюється узгодження комунікативних діяльностей на основі ресурсів мовної системи. Мова бере участь не тільки в переданні думки про щось уже пізнане, а й у формуванні нової думки про нове пізнаване явище, процес, предмет тощо.

Ця властивість мови виявляється в пізнавальній діяльності людини, тобто мисленні, динамічному формуванні думок. Мова є основою мислення кожної людини, яке завжди здійснюється вербальними формами, навіть якщо воно досягає надзвичайно високого рівня абстракції [1, с. 15].

Мовна картина світу доповнює логічне осмислення практично усвідомленим відтворенням,

прийнятим певним етносом, що сприяє її більш повному і різнобічному відображенню у свідомості людей. Картина світу, що виникає в нашій свідомості, поняттях, системах понять, містить певну інформацію про цей світ. Будучи невід'ємним компонентом свідомості, мова виступає як посередник між людиною і картиною світу, що відображається нею в мовних формах. Але це відображення не є абсолютно об'єктивним, бо воно завжди трансформується через історію народу, культуру, традиції, звичаї. Загальновідомо, що мови відрізняються не лише граматиною, лексикою, а й національно-культурною специфікою членування світу – виокремленням у ньому суттєвих для певного народу елементів, властивостей, явищ.

Таким чином, можна сказати, що мова своєрідно закарбовує всі шляхи поняттєвого засвоєння світу народом протягом усієї його історії, процес номінації нових об'єктів та явищ – мовне документування особливостей пошуків людини з метою опанування відповідного предмета залежно від конкретних умов життя (найменування рослин, явищ природи, предметів полювання тощо), що дає наочну картину безкінечної різноманітності властивостей явищ, які в той чи інший період, в тому чи іншому регіоні опанувала людина.

Мовна картина світу, яка міститься в усій семантичній системі мови, є своєрідним вибірково відображеним та згрупованим продуктом пізнавальної діяльності людини, що змушує розглядати семантику мови як синхронно, так і діахронно плані (лише на тлі пізнавальних актів). Кожна інтерпретація пізнавальних актів, виражених у тих чи інших мовних структурах, може бути адекватною лише за умов урахування відповідних пізнавальних актів і спираючись на системні зв'язки в мові. За системного підходу до семантичної картини світу можна уникнути помилок прямолінійного зіставлення значень окремих мовних структур у різних мовах. Часто говорять про те, що кожна мова своєрідно представляє світ у значеннях своїх одиниць, в особливій образності, в особливих поняттєвих категоріях. Як правило, це обґрунтовується тим, що мовне значення окремих форм значно відрізняється одне від одного в конкретних мовах, що і є підставою для ствердження про різну категоризацію світу, про створення окремими мовами різних картин світу. Своєрідність кожної мовної картини світу складається саме в особливостях комбінації значень та мовних одиниць, що створюють єдину семантичну картину світу. Обсяг значень співвідносних слів у різних мовах може бути різним, відповідно до чого кожне відповідне слово має особливе коло вживання, іншу сполучуваність. Але значення окремих слів ще не створюють особливої мовної картини світу. Мовна картина світу – це особливий пізнавальний феномен, який можна зіставити лише в масштабі глобальної семантичної системи мови.

Отже, розгляд відображальних властивостей мови повинен мати на меті зіставлення не окремих її одиниць, а максимально можливого фрагмента мови, який би містив оптимальну кількість ознак, які дають можливість відобразити або описати те або інше явище в його реальному існуванні. Мова є динамічною системою, оскільки вона пов'язана з діяльністю людини, яка сприяє її безперервному розвитку, збагаченню та вдосконаленню, однак кожного моменту, зафіксованого в мові, в її повній системі, картина світу не викриває.

Картина світу, представлена в окремій мові, є результатом пізнання та мовного оформлення, але не є інтерпретацією сутності світу. Кожна окрема мова представляє світ, але нічого про нього не повідомляє. Тому мовна картина світу не збігається зі світосприйняттям відповідного народу і не детермінує поведінку та мислення цього народу.

Цінності однієї національної спільноти, відсутні в іншій зовсім або значно відрізняючись від них, становлять соціокультурне тло, що так чи інакше відображається в мові. Вивчення соціокультурного тла і лексики, що відбиває його, є необхідним і має на меті більш повне і глибоке розуміння оригіналу і відтворення знань про ці цінності в перекладі за допомогою мови іншої національної культури.

Соціокультурні відомості, притаманні лише визначеній нації або національності і відбиті в мові цієї національної спільноти, В.С. Виноградов називає фоновою інформацією. Остання містить у собі специфічні факти історії, особливості державного устрою і географічного середовища національної спільноти, характерні предмети матеріальної культури, фольклорні поняття – усе те, що в теорії перекладу називають реаліями [2, с. 112].

Питання реалій, що є складовою частиною тексту художнього твору, та різні способи їх перекладу становлять особливий інтерес.

Об'єктом статті є лексичні одиниці, які містять фонову інформацію, що трапляються в оповіданнях Джека Лондона.

Предметом дослідження є переклад оповідань Джека Лондона українською мовою.

Мета цієї статті становить таке:

- 1) визначити місце реалії в системі безеквівалентної лексики;
- 2) визначити зміст поняття «реалія», структуру та типи реалій;
- 3) охарактеризувати засоби та особливості перекладу реалій.

Актуальність статті полягає в розгляданні особливостей функціонування безеквівалентної лексики в англійській мові Джека Лондона. Стаття також вивчає способи передання цієї лексики українською мовою. Детальне вивчення реалій в оповіданнях Дж. Лондона є дуже цікавим і важливим

аспектом вивчення мови загалом, однак слід також брати до уваги вплив соціолінгвістичних факторів на функціонування та розвиток мови.

Зіставлення словарного запасу будь-якої іноземної та рідної мов з'ясує, що в іноземній мові (поряд з мовними одиницями, що мають одиничні або численні відповідності в перекладацькій мові) є такі лексичні і граматичні одиниці, для яких у перекладацькій мові немає прямих відповідностей. Одиниці іноземної мови, що не мають регулярних відповідностей у мові перекладу, називаються безеквівалентними. Безеквівалентна лексика, як зазначає А.В. Суперанська, виявляється серед неологізмів, серед слів, які називають специфічні поняття і реалії, серед маловідомих імен і назв, для яких треба створювати оказіональні відповідності в процесі перекладу [3, с. 468]. А.В. Суперанська також зараховує до безеквівалентної лексики імена людей, прізвиська тварин, географічні назви, назви рослин, історичних подій, документів, організацій, партій, символів, транспортних засобів та ін. [3, с. 472]. Власов і Флорин уважають, що до складу безеквівалентної лексики входять, окрім реалій, терміни, вигуки, екзотизми, аббревіатури, звернення, фразеологізми [4, с. 43].

Безеквівалентними граматичними одиницями, як уважають Т.Р. Левицька та А.М. Фітерман, можуть бути як окремі морфологічні форми (як-от герундій) і частини мови (як-от артикль), так і синтаксичні структури (абсолютні конструкції) [5, с. 148].

У межах безеквівалентної лексики реалії виокремлюють в окрему перекладознавчу категорію і уналежують до найменш вивчених лінгвістичних одиниць. Очевидно, всі реалії входять в обсяг безеквівалентної лексики певного бінарного зіставлення [6, с. 107].

Власов та Флорин уважають, що реалії входять як самостійне коло слів до безеквівалентної лексики. Частково покривають коло реалії (але й частково виходять за межі безеквівалентної лексики) терміни, вигуки, екзотизми, аббревіатури, звернення, відступлення від літературної норми; із реаліями зіштовхуються власні імена і фразеологізми. У тих же межах безеквівалентної лексики значне місце посідають слова, які б ми назвали власне безеквівалентною лексикою (одиниці, які не мають лексичних відповідностей у перекладацькій мові) [4, с. 43].

Болгарські вчені визначають ще один аспект, який відрізняє реалію від безеквівалентного слова: у загальних рисах слово може бути реалією щодо всіх або більшості мов, а безеквівалентним – у межах цієї пари мов, тобто, як правило, список реалій цієї мови буде більш або менш постійним, який не залежить від перекладацької мови, тоді як

словник безеквівалентної лексики буде різним для різних пар мов [4, с. 43].

У термінологічному плані варто розрізняти «реалію-предмет» і «реалію-слово», що позначає предмет. У лінгвістичній літературі термін «реалія» уживається у значенні як слів-реалій, так і предметів-реалій, а також для позначення елемента тієї або іншої мови.

Із позицій лінгвокраїнознавства і перекладознавства реалії піддалися найбільш детальному вивченню.

У порівняльному лінгвокраїнознавстві реаліями вважають слова, що позначають предмети або явища, пов'язані з історією або культурою, економікою або побутом країни досліджуваної мови, що відрізняються цілком або частково від лексичних понять і слів мови, що зіставляються.

До реалій у лінгвокраїнознавстві зараховують, по-перше, ономастичні реалії, що включають:

- географічні назви (топоніми), особливо ті, що мають культурно-історичні асоціації;
- антропоніми – імена історичних особистостей, суспільних діячів, письменників, учених, діячів мистецтва, популярних спортсменів, персонажів художньої літератури і фольклору;
- назви добутоків літератури і мистецтва, історичні факти і події в житті країни, назви державних суспільних установ тощо.

По-друге, реалії, що позначаються апеллятивною лексикою:

- географічні терміни, що позначають особливості природного географічного середовища, флори і фауни;
- деякі слова (загальні терміни), що належать до державного устрою, суспільно-політичного життя країни, юриспруденції, військової справи, мистецтва, системи освіти, виробництва і виробничих відносин, побуту, звичаїв і традицій.

У дослідника країнознавчо орієнтованої лексики Г.Д. Томахіна трапляються терміни «денотативні реалії» і «конотативні реалії».

Денотативними реаліями, за визначенням Г.Д. Томахіна, є такі факти мови, що позначають предмети і явища, характерні для цієї культури, що не мають відповідників в іншій культурі.

Конотативні реалії, на протигагу денотативним, позначають предмети, які нічим не відрізняються від аналогічних предметів культур, що зіставляються, але одержали в цій культурі й обслуговувальній мові додаткові значення, засновані на культурно-історичних асоціаціях, властивих тільки цій культурі [7, с. 23].

Для позначення слів-реалій у перекладознавстві дослідниками були введені такі поняття:

- «безеквівалентна лексика» – слова, що не мають еквівалентів за межами мови, до якої вони належать;

– «екзотична лексика» – лексичні одиниці, що позначають географічні й історичні реалії [8];

– «пробіли» («лакуни») – ситуації, звичайні для культури одного народу, але відсутні в іншій культурі [9];

– «варваризми» – слова, за допомогою яких стає можливим опис чужоземних звичаїв, особливостей життя і побуту, створення місцевого колориту [10];

В.С. Виноградов називає реаліями всі специфічні факти історії і державного устрою національної спільності, особливості її географічного середовища, характерні предмети побуту минулого і теперішнього, етнографічні і фольклорні поняття, зараховуючи їх до класу безеквівалентної лексики.

Крім звичайних реалій, дослідник виокремлює «асоціативні реалії», що знаходять своє матеріалізоване вираження в компонентах значень слів, у відтінках слів, в емоційно-експресивних обертонах, у внутрішній словесній формі тощо, виявляючи інформаційні розбіжності поняттєво подібних слів у порівнюваних мовах [2, с. 15].

Наведемо приклади реалій та запропонуємо їх переклад, користуючись матеріалом нашого дослідження. Усі надані нижче приклади реалій узяті з оповідань американського письменника Джека Лондона «Біла тиша», «Північна Одиссея», «У далекій країні». Перед тим, як давати переклад реалій, хочемо розглянути їх класифікацію та структуру.

Спочатку розглянемо їх структуру:

– окремі слова: canoe, pemican, Edmonton, the Klondike, the Mackenzie, the Porcupine, the Yankee, ragpicker, thoroughfares, revolver, pound, cache, bootblack, parka, bacon, caribou, moose, Wigwams, Tennessee, Siwash, Husky, Erworth, moccasins, the Outside [11; 12; 13];

– словосполучення: the Sunday School, the Salt Water, forty sleep, twenty pines, Fort Yukon, Arctic City, a dog driver, half a yard, the Great Smoky Mountains, the Moose-horn Rapids, Elk River, the Great Barren Ground, the Arctic Ocean, the Little Peel River, the West-Rat, the Hudson Bay Post, the Fur company, South America, the Boston Burglar, a Turkish bath [11; 12; 13].

Представимо класифікацію реалій за предметною ознакою.

1. Географічні реалії: Tennessee, Fort Yukon, the Klondike, the Northland.

2. Суспільно-політичні реалії, суспільно-політичне життя:

а) навчальні заклади та культурні установи: the Sunday School, Erworth;

б) суспільно-політичні заклади: the North West Police;

в) адміністративно-територіальний устрій: Hudson Bay Post, the Fur company, policemen, lieutenant-governor.

3. Етнографічні реалії:

а) міри і гроші: mile, yard, food, pine, sleep, pound, cent;

б) одяг: moccasins, parka;

в) житло, меблі, обладнання: wigwams, pigpen, cache a deerskin lodge, a Turkish bath, tepee, slush lamp, parchment window;

г) їжа та напої: bacon, caribou, pemican, raw bacon, weak beef tea;

д) мистецтво і культура: chantey;

е) знаряддя праці: canoe, oomiak, kayak;

є) звичаї та ритуали: potlatch;

ж) календар: four suns, forty sleeps.

4. Етнічні об'єкти:

а) етноніми: Chippewa, a Westerner from the Dakotas, the Pellys;

б) прізвиська: the Yankee, the Yoshiwara girls.

5. Військові реалії, зброя: revolver, Smith & Wesson.

Якщо ж розглянути класифікацію реалій за місцевою ознакою, то виявляється, що більшість реалій є своїми реаліями (споконвічні слова мови): pound, moose, bacon-grease, Edmonton, pigpen тощо. Проте в тексті трапляється незначна кількість чужих реалій (запозичень, кальок): patio (ісп.), muchacho (ісп.), du bois (фр.).

Ми навели поширену класифікацію реалій з оповідань Джека Лондона. Тепер розглянемо способи перекладу цих реалій.

1. Транслітерація:

I've seen it growing down in Tennessee [11]. – Я бачив, як він росте в Теннессі. [14, с. 6]

У цьому реченні під час перекладу географічної реалії «Tennessee» був застосований такий спосіб перекладу, як транслітерація, тобто збережено графічну форму слова мови оригіналу і передано її за допомогою літер мови перекладу «Теннессі».

2. Транскрипція:

Even its goal, like that of all the other parties, was the Klondike [12]. – Метою її, як і всіх інших, був Клондайк [14, с. 15].

У цьому реченні під час перекладу географічної реалії «the Klondike» застосований такий спосіб перекладу, як транскрипція, тобто збережено звукову форму слова мови оригіналу і передано її за допомогою літер мови перекладу «Клондайк».

3. Функціональні аналоги:

Think of it! – nearly four years on our bacon and beans and flour and dried fruit, and then to go back to her fish and caribou [11]. – Тільки подумай! Мало не чотири роки жити на нашому салі, квасолі, хлібі й сушених фруктах і вернутися до риби та оленини [14, с. 11].

У цьому реченні реалії «caribou», «bacon» були перекладені за допомогою надання функціональних аналогів, які викликають східну реакцію в читачів

оригіналу та перекладу. Слово «caribou», що позначає карібу (різновид північного канадського оленя) або його м'ясо перекладено як «оленина». Так само слово «bacon» було замінено таким аналогом, як «сало», який є переможним за змістом та функціями і, що головне, зрозумілим українському читачеві.

4. Кальки:

D'ye recollect the time she shot the Moosehorn Rapids to pull you and me off the rock, the bullets whipping the water like hailstones? [11]. – Пригадуєш, як вона перепливла пороги Лосевого Рогу і зняла нас з тобою з тієї скелі, а кулі градом черкали по воді? [14, с. 10]

У цьому реченні географічна реалія «the Moosehorn Rapids» перекладена за допомогою надання кальок. Слова були перекладені частинами, а потім ці частини були складені без будь-яких змін – «пороги Лосевого Рогу».

5. Контекстуальний аналог:

They guarded their separate sacks, stored up in the cache, with jealous eyes. [13]. – Поклали в коморі окремі торбинки й пильно гляділи їх [14, с. 26]

У цьому реченні реалія «cache» в перекладі була замінена контекстуальним аналогом «комора». Цей засіб перекладу полягає в заміні словникової відповідності «схованка, таємне сховище зброї» логічно пов'язаною з нею «комора».

Проаналізувавши низку реалій з оповідань Джека Лондона, ми з'ясували, що більшість реалій у них є географічними (Tennessee, Fort Yukon, Arctic City, Edmonton, the Klondike, the Northland та ін.) або побутовими (wigwams, pigpen, cache a deerskin lodge, a Turkish bath, tepee, slush lamp, parchment window, bacon, caribou, pemican, raw bacon, weak beef tea та ін.), хоча трапляються й суспільно-політичні реалії (the Sunday school, Erworth, Hudson Bay Post та ін.), але їх набагато менше. Що стосується структури реалій із цих творів, то ми бачимо, що вони бувають окремими словами і словосполученнями, немає скорочень і аббревіатур, реалій-речень та реалій-фразеологічних зворотів. Проаналізувавши переклад оповідань Джека Лондона, бачимо, що дуже часто перекладачі користуються транскрипцією або транслітерацією, якщо ця конкретна реалія відома читачам перекладу. Інколи перекладачі використовують описовий переклад, якщо давати транскрипцію немає ніякого сенсу, тому що реалія не є відомою читачеві і в перекладацькій мові немає адекватного еквівалента. Часто перекладачі застосовують функціональний аналог, якщо в житті нашого народу є подібні за змістом та функціями поняття, і дуже рідко ми бачимо, що вони застосовують засіб контекстуального перекладу. Деякі реалії під час перекладу були опущені, але зміст речення через це не було викривлено, тобто перекладач передав усе, що хотів сказати автор

оповідань. Усе це доводить, що для того, щоб досконало перекласти реалії, треба докладніше і детальніше вивчати їх в умовах існування, їх значення з точки зору мови-оригіналу та можливостей передання мовою-споживачем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Москва : Русский язык, 1983. 289 с.
2. Виноградов В.С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. Москва : Издательство Московского университета, 1978. 174 с.
3. Суперанская А.В. Принципы передачи безэквивалентной лексики //Великобритания, лингвострановедческий словарь. Москва, 1978. С. 468–476.
4. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. Москва : Межд. отношения, 1980. 343 с.
5. Левицкая Т.Р., Фитерман А.М. Проблемы перевода. Москва : Международные отношения, 1976. 208 с.
6. Зорівчак Р.П. Реалія в художньому мовленні; перекладознавчий аспект. Іноземна філологія. Львів, 1994. № 107. С. 104–111.
7. Томахин Г.Д. Реалии-американизмы. Москва : Высшая школа, 1988. 239 с.
8. Супрун А.Е. Экзотическая лексика. Москва : ФН, 1958. 231 с.
9. Ревзин И.И., Розенцвейг В.Ю. Основы общего и машинного перевода. Москва : Высшая школа, 1964. 244 с.
10. Реформатский, А.А. Введение в языковедение. Москва : Аспект Пресс, 2008. 536 с.
11. Jack London. The White Silence. URL: <http://www.readprint.com/work-1072/The-White-Silence-Jack-London/contents>
12. Jack London. An Odyssey of the North. URL: <http://www.readprint.com/work-1047/An-Odyssey-of-the-North-Jack-London/contents>
13. Jack London. In a Far Country. URL: <http://www.readprint.com/work-1031/In-a-Far-Country-Jack-London/contents>
14. Лондон Д. Оповідання. Київ : Дніпро, 1986. 583с.

REFERENCES

1. Vereshchagin Ye.M., Kostomarov V.G. (1983) *Yazyk i kul'tura: Lingvostranovedeniye v prepodavanii russkogo yazyka kak inostrannogo* [Language and Culture: Linguistic and Regional Studies in Teaching Russian as a Foreign Language]. M.: Russian language. (in Russian)
2. Vinogradov V.S. (1978) *Leksicheskiye voprosy perevoda khudozhestvennoy prozy* [Lexical issues

- of translation of literary prose]. M.: Moscow University Press. (in Russian)
3. Superanskaya A.V. (1978) Printsipy peredachi bezekvivalentnoy leksiki [Principles of transmission of non-equivalent vocabulary]. *Velikobritaniya, lingvostranovedcheskiy slovar'* [Great Britain, linguistic and cultural dictionary]. M., pp. 468-476.
  4. Vlakhov S., Florin S. (1980) *Neperevodimoye v perevode* [Untranslatable in translation]. M.: International Relations. (in Russian)
  5. Levitskaya T.R., Fiterman A.M. (1976) *Problemy perevoda* [Translation problems]. M.: International Relations. (in Russian)
  6. Zorivchak R.P. (1994) Realiya v khudozhnomu movlenni; perekladoznavchyy aspekt [Reality in artistic speech; translation aspect]. *Foreign philology*, no. 107, pp. 104-111.
  7. Tomakhin G.D. (1988) *Realii-amerikanizmy* [Realities-Americanisms]. M.: Higher School. (in Russian)
  8. Suprun A.E. (1958) *Ekzoticheskaya leksika* [Exotic vocabulary]. M.: FN. (in Russian)
  9. Revzin I.I., Rosenzweig V.Yu. (1964) *Osnovy obshchego i mashinnogo perevoda* [Fundamentals of General and Machine Translation]. M.: Higher school. (in Russian)
  10. Reformatskiy A.A. (2008) *Vvedeniye v yazykovedeniye* [Introduction to linguistics]. M.: Aspect Press. (in Russian)
  11. Jack London. *The White Silence*. Retrieved from: <http://www.readprint.com/work-1072/The-White-Silence-Jack-London/contents> (accessed 10 April 2021)
  12. Jack London. *An Odyssey of the North*. Retrieved from: <http://www.readprint.com/work-1047/An-Odyssey-of-the-North-Jack-London/contents> (accessed 10 April 2021)
  13. Jack London. *In a Far Country*. Retrieved from: <http://www.readprint.com/work-1031/In-a-Far-Country-Jack-London/contents> (accessed 10 April 2021)
  14. London J. (1986) *Opovidannya* [Short Stories]. K.: Dnipro. (in Ukrainian)